

Як у краіне мяняецца ІКТ-інфраструктура, якім у гэтым годзе будзе форум ТІБО і многім іншым у інтэрв'ю БЕЛТА расказаў Міністр сувязі і інфарматызацыі Канстанцін Шульган

Доля сектара інфарматызацыі і сувязі ў ВУП Беларусі за апошнія восем гадоў вырасла больш чым удвая да 5,5%. Як у краіне мяняецца ІКТ-інфраструктура, якім у гэтым годзе будзе форум ТІБО, калі адменяць роўмінг у Саюзнай дзяржаве і што чакае тарыфы пасля выключэння паслуг сувязі са сферы натуральных манополій, у інтэрв'ю БЕЛТА расказаў міністр сувязі і інфарматызацыі Канстанцін Шульган.

- Якія вынікі 2018 года для галіны сувязі можна назваць галоўнымі?

- Перш за ўсё адзначу, што 7 лістапада 2018 года завершаны пераход тэлевізійнага вясчання на HD-формат. Сёння ўсе абаненты сетак кабельнага тэлебачання маюць тэхнічную магчымасць глядзець абавязковы агульнадаступны пакет тэлепраграм у HD-фармаце, "Белтэлекам" з дапамогай паслугі IP-тэлебачання забяспечыў доступ да праграм у HD-фармаце па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Па выніках 2018 года павялічылася пранікненне паслуг стацыянарнага шырокапалоснага доступу ў інтэрнэт. Агульная колькасць абанентаў і карыстальнікаў шырокапалоснага доступу дасягнула 10 млн 760 тыс. Паслугі сотавай сувязі стандарта LTE прадастаўляюцца 75,7% насельніцтва.

Сёння валаконна-оптычныя лініі сувязі праведзены да ўсіх гарадскім устаноў адукацыі. Гэта дасць магчымасць не толькі забяспечыць доступ да адукацыйных рэсурсаў, але і паскорыць укараненне тэхналогій электроннай адукацыі. Лібералізаваны рынак паслуг паштовай сувязі. Па выніках мінулага года спецыяльны дазвол на аказанне паслуг паштовай сувязі маюць 20 аператараў. У рэйтынгу індэкса паштовага развіцця (Integrated Index for Postal Development) Сусветнага паштовага саюза 2018 года Беларусь заняла 32-е месца сярод 173 краін і абыйшла партнёраў па Еўразійскаму эканамічнаму саюзу: Расію (37-е месца), Казахстан (46), Арменію (58), Кыргызстан (135). У першым квартале гэтага года чакаем рэалізацыю пілотнага паштовага праекта - электронныя паслугі па прынцыпе "адно акно" будуць аказваць на базе інфраструктуры "Белпошты" у Барані Аршанскага раёна Віцебскай вобласці і ў Фаніпалі Дзяржынскага раёна Мінскай вобласці.

Сярод важных вынікаў - стварэнне нацыянальнага сегмента інтэграванай інфармацыйнай сістэмы Еўразійскага эканамічнага саюза. Гэта дазволіць наладзіць пастаяннае ўзаемадзеянне інфармацыйных сістэм дзяржорганаў і арганізацый дзяржаў - членаў саюза, забяспечыць абмен электроннымі дакументамі паміж зацікаўленымі органамі, павысіць узровень інфармацыйнай бяспекі. Акрамя таго, завершана стварэнне апаратна-праграмнага комплексу для размяшчэння міжведамасных інфармацыйных сістэм, аднесены да розных класах аб'ектаў інфарматызацыі. Гэта павысіць надзейнасць і абароненасць дзяржаўных інфармацыйных сістэм, а таксама дасць магчымасць скараціць выдаткі на стварэнне сістэм абароны

інфармацыі і іх эксплуатацыю.

- Як у гэтым годзе зменіць фармат галоўны ІКТ-форум краіны - ТІБО? Якія навінкі можна будзе ўбачыць на выставе?

- Міжнародны форум па інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогіях ТІБО сёлета адбудзецца з 8 па 12 красавіка. Ён стане найбуйнейшай падзеяй у ІТ-сферы і будзе ўключаць у сябе маштабную экспазіцыю і насычаную праграму дзелавых мерапрыемстваў. Фармат ТІБО-2019 сфарміраваны з улікам пастаўленых урадам прыярытэтных задач па развіцці лічбавай эканомікі і каардынуючай ролі Міністэрства сувязі і інфарматызацыі ў гэтым працэсе.

У гэтым годзе абраны інавацыйны падыход да фарміравання выставы ТІБО-2019. Так, на цэнтральнай экспазіцыі будуць прадстаўлены лічбавыя рашэнні на базе сучасных тэхналагічных трэндаў у розных галінах - адукацыя, грамадская бяспека, прамысловасць, гандаль, транспарт і лагістыка, сельская гаспадарка, ахова здароўя, спорт, турызм і іншыя. Пры гэтым сама экспазіцыя будзе арыентавана на тое, каб наглядна прадэманстраваць эканамічную эфектыўнасць ад выкарыстання лічбавых тэхналогій у розных сферах. Тут жа прадставяць дзяржаўныя электронныя паслугі і адміністрацыйныя працэдуры, беларускую сістэму віртуальнай рэальнасці для дыягностыкі і лячэння складаных пераломоў, шматфункцыянальны праграма-тэхнічны комплекс для кіравання правядзеннем II Еўрапейскіх гульняў і іншыя распрацоўкі. У дадатак да традыцыйных раздзелаў ТІБО у 2019 годзе на выставе будзе новы тэматычны блок - "Экасістэма інавацый". Тут прадэманструюць інфраструктуру падтрымкі інавацый і прадпрыемальніцтва, інавацыйныя тэхналогіі ў адукацыі і лічбавую трансфармацыю сектара даследаванняў і распрацовак.

Падчас форуму пройдзе мноства буйных мерапрыемстваў у галіне ІКТ, у якіх прымуць удзел кіраўнікі міжнародных і рэгіянальных арганізацый, замежных міністэрстваў, ведамстваў і аператараў сувязі. У іх ліку Еўразійскі лічбавы форум, Беларускі ІКТ-саміт, канферэнцыя па кіраванні спектрам для краін СНД, Цэнтральнай і Усходняй Еўропы, семінар Міжнароднага саюза электрасувязі па пытаннях радыёманіторынгу і іншыя. Запланаваны штогадовы конкурс стартапаў і этап конкурсу інавацыйных праектаў ЕЭК "Еўразійскія лічбавыя платформы".

- Беларусь у гэтым годзе прымае II Еўрапейскія гульні. Як рыхтуецца забяспечыць бесперабойную сувязь у час спаборніцтваў?

- Сувязісты выконваюць значны аб'ём работ. Адна з асноўных задач - арганізацыя двух незалежных падходаў валаконна-оптычных ліній сувязі да спартыўных аб'ектаў, якія задзейнічаны пры правядзенні гульняў. Гэта неабходна для аказання паслуг хатняму вяшчальніку, забеспячэння фіксацыі часу, ацэнак і вынікаў, а таксама аказання іншых паслуг электрасувязі. Каб пакрыць сувяззю ўсе спартыўныя аб'екты гульняў, аўтамагістралі і пункты пропуску праз дзяржмяжу Беларусі, мабільныя аператары рэалізуюць рашэнні, якія забяспечваюць максімальную ёмістасць сеткі па тэхналогіі 3G і 4G. Яны таксама распрацавалі комплекс мерапрыемстваў, каб палепшыць якасць сувязі ўздоўж асноўных чыгуначных шляхоў (у тым ліку для забеспячэння доступу ў інтэрнэт унутры цягнікоў з дапамогай Wi-Fi).

- Адмена роўмінгу на тэрыторыі Саюзнай дзяржавы - калі гэта можа стаць рэальнасцю? Як ідзе гарманізацыя тарыфаў на званкі ў роўмінгу ва "Усходнім партнёрстве" з улікам папярэдніх дамоўленасцей?

-Мінсвязі з 2017 года праводзіць работу па пытаннях роўмінгу па двух напрамках: Саюзная дзяржава і краіны "Усходняга партнёрства" (Арменія, Азербайджан, Грузія, Малдова, Украіна). Аб ходзе выканання даручэнняў па адмене роўмінгу на тэрыторыі Саюзнай дзяржавы двойчы ў

год дакладваецца на пасяджэннях вышэйшых органаў СД. На чарговае пасяджэнне ў чэрвені 2019 года галіновым міністэрствам даручана прадставіць план мерапрыемстваў па адмене роўмінгу. Па выніках узаемадзеяння галіновых міністэрстваў, аператараў сувязі і антыманапольных органаў у цяперашні час вызначаны асноўныя падыходы па рэалізацыі пастаўленых задач, сфарміраваны праект плана мерапрыемстваў, ідзе яго дэталёвае абмеркаванне. Па плане работы ва "Усходнім партнёрстве" у 2019 годзе плануецца збор статыстычных дадзеных па паказчыках роўмінгу і праца над праектам роўмінгавага пагаднення. Усталяванне новых тарыфаў на паслугі сувязі ў роўмінгу для абанентаў чакаецца не раней за 2020 год.

- Раней МАРТ прапаноўваў выключыць стацыянарную тэлефонную і паштовую сувязь з сферы натуральных манаполій. Мінсвязі падтрымлівае гэтую прапанову? Што гэта дасць спажыўцу?

- Сапраўды, у 2018 годзе Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю пачало працу па карэкціроўцы закона "Аб натуральных манаполіях". Прапануецца ў тым ліку выключэнне са сфер натуральных манаполій паслуг электрасувязі і паштовай сувязі агульнага карыстання. Змяненні абумоўлены павелічэннем колькасці аператараў, якія працуюць у паштовай і тэлекамунікацыйнай сферах, а таксама сфармаванымі канкурэнтнымі ўмовамі для задавальнення попыту спажыўцоў на паслугі паштовай і электрасувязі. Адпаведны праект закона падтрыманы і ўзгоднены Мінсвязі. Разам з тым выключэнне паслуг электрасувязі і паштовай сувязі са сфер натуральных манаполій не прывядзе да поўнай адмены дзяржаўнага рэгулявання тарыфаў на гэтыя паслугі. Прагназуецца, што "Белтэлекам" і "Белпошта" прайдуць у сферу суб'ектаў, якія займаюць дамінуючае становішча на рынку, да якіх будуць прымяняцца меры антыманапольнага рэгулявання. Гэтыя змены не прывядуць да значных карэкціроўкам тарыфаў на паслугі стацыянарнай і паштовай сувязі, узровень якіх з'яўляецца прымальным.

Кошт паслуг мясцовай тэлефоннай сувязі ў Беларусі ў 2-3 разы ніжэй, чым у краінах-удзельніцах ЕАЭС (Расія, Казахстан, Армения) і некаторых краінах СНД (Украіна, Малдова). Напрыклад, у Беларусі кошт 1 хвіліны тэлефоннага злучэння ў 3 разы ніжэй, чым у Расіі і Малдове, і ў 6 разоў ніжэй, чым у Казахстане і Украіне. Пры гэтым абаненцкая плата ў 2 разы ніжэй, чым у Расіі і Казахстане, і ў 1,5 разы ніжэй, чым ва Украіне і Армении. Тарыфы на паштовыя паслугі ў Беларусі значна ніжэйшыя, чым у Еўропе і некаторых краінах СНД. Так, перасылка простага ліста ў Беларусі ў 2 разы танней, чым у Літве і Расіі, у 3 разы танней, чым у Польшчы, Латвіі і Эстоніі, і ў 4 - у параўнанні з Чэхіяй і Германіяй.

- Над якімі ключавымі праектамі будзеце працаваць у гэтым годзе?

- У 2019 годзе павінны быць завершаны работы па стварэнні кампанентаў Беларускай інтэграванай сэрвісна-разліковай сістэмы (БІСРС), а менавіта - нацыянальнай інфраструктуры адкрытых ключоў для біяметрычнага пашпарта па патрабаванням Міжнароднай арганізацыі па грамадзянскай авіяцыі і адзінай сістэмы ідэнтыфікацыі фізічных і юрыдычных асоб. У 2020 годзе ўсе работы па праекце БІСРС павінны быць завершаны. Мэта мерапрыемстваў - стварыць інфармацыйна-камунікацыйную інфраструктуру, якая дазваляе масава аказваць электронныя паслугі фізічным і юрыдычным асобам з дапамогай ID-карты. Працягваюцца работы па ўдасканаленні электроннага ўрада ў Беларусі. Вядзецца ўдасканаленне агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы (ААІС), сфармаваныя неабходныя базы дадзеных для адміністрацыйных працэдур і электронных паслуг, удасканалюцца інфармацыйныя сістэмы для міжведамаснага электроннага ўзаемадзеяння. Канчатковая мэта - гэта ліквідацыя дубліравання прадстаўлення інфармацыі. Адзін раз прадстаўленая інфармацыя ў ААІС павінна быць даступная для ўсіх дзяржаўных органаў.

- Калі чакаць поўнага пераходу на оптавалакно ў Мінску і ў цэлым па краіне?

- Сёння ўжо 95% гарадскіх кватэр у Мінску і ў краіне ў цэлым маюць магчымасць падключэння або падлучанья да сеткі электрасувязі па валаконна-аптычнай лініі. Для пашырэння ахопу і далейшага пераходу на оптавалакно ў рэспубліцы у 2019 годзе будзе пабудавана больш за 3 тыс.км валаконна-аптычных ліній сувязі. Да канца гэтага года плануецца поўнае завяршэнне пракладкі оптавалакновых ліній сувязі да гарадскіх кватэр. Гаварыць пра поўны пераход на оптавалакно ў краіне ўсё ж заўчасна. Будаўніцтва оптавалакна да спажыўца ў прыватным сектары і ў сельскай мясцовасці - больш працяглы і працаёмкі працэс для аператараў электрасувязі, які запатрабуе больш часу. Будаўніцтва оптавалаконнай інфраструктуры дазваляе якасна аказваць абаненту адразу некалькі паслуг па адной лініі: гэта і тэлефонная сувязь, і доступ у інтэрнэт, і тэлебачанне. Такі падыход скарачае лічбавы разрыў паміж сельскімі і гарадскімі жыхарамі. Адначасова ўсе тры паслугі даступныя ў 98% населеных пунктаў, дзе 100 і больш хатніх гаспадарак, і ў 59% населеных пунктаў, дзе 50-100 хатніх гаспадарак. У 2019-2020 гадах працэнт даступнасці будзе расці.

Крыніца: <https://belta.by>

Source URL: <https://xn--b1akbcqh2a7i.xn--90ais/news/28-02-2019-4133>